

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

Član 1.

U Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS”, br. 34/03, 64/04-US, 84/04-dr. zakon, 85/05, 101/05-dr. zakon, 63/06-US, 5/09 i 107/09 - u daljem tekstu: Zakon), u članu 11. tačka 2) menja se i glasi:

„2) civilna lica na službi u Vojsci Srbije;”.

Posle tačke 2) dodaje se tačka 2a) koja glasi:

„2a) profesionalna vojna lica prema propisima o Vojsci Srbije;”.

Član 2.

U članu 12. stav 2. reči: „smatra se” zamenjuju se rečima: „smatra se i”, a reči: „nadležnog suda” zamenjuju se rečima: „nadležne organizacije”.

Član 3.

Član 13. menja se i glasi:

„Osiguranici poljoprivrednici su lica koja se bave poljoprivrednom delatnošću kao nosioci poljoprivrednog domaćinstva, članovi poljoprivrednog domaćinstva, nosioci porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, članovi porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ili članovi mešovitog domaćinstva, ako nisu korisnici penzije ili nisu na školovanju. Poljoprivrednim domaćinstvom, porodičnim poljoprivrednim gazdinstvom, odnosno mešovitim domaćinstvom, u smislu ovog zakona, smatra se zajednica života, privređivanja i trošenja prihoda, bez obzira na srodstvo između njegovih članova, na poljoprivrednom domaćinstvu, odnosno gazdinstvu sa najmanje 0,5 hektara poljoprivrednog zemljišta, odnosno sa manje od 0,5 hektara poljoprivrednog zemljišta, drugog zemljišta ili građevinske celine na kojem se obavlja stočarska, povrtarska ili vinogradarska proizvodnja, uzgoj ribe, gajenje pečuraka, puževa, pčela i drugi uzgoj ili gajenje.

Nosilac poljoprivrednog domaćinstva, odnosno porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, u smislu ovog zakona, je lice koje je obveznik poreza na imovinu po osnovu poljoprivrednog zemljišta ili poreza na prihod od poljoprivrede i šumarstva, u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na imovinu i porez na dohodak građana.

Član poljoprivrednog domaćinstva, porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, odnosno mešovitog domaćinstva, u smislu ovog zakona, je lice koje živi i radi na poljoprivrednom domaćinstvu, porodičnom poljoprivrednom gazdinstvu, odnosno u mešovitom domaćinstvu.”

Član 4.

U članu 14. posle stava 4. dodaju se st. 5. i 6. koji glase:

„Izuzetno od stava 1. ovog člana, osiguranici iz člana 11. tač. 9) i 10) ovog zakona i osiguranici iz člana 12. stav 1. tačka 3) ovog zakona, mogu steći, odnosno može im prestati svojstvo osiguranika, prema utvrđenom stažu osiguranja, ukoliko se ne može utvrditi početak i prestanak obavljanja poslova.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, svojstvo osiguranika poljoprivrednika može prestati i sa danom ispunjenja uslova za sticanje prava na penziju u skladu sa ovim zakonom."

Član 5.

U članu 15. stav 1. posle reči: „ovog zakona,” dodaju se reči: „odnosno nisu korisnici prava na penziju."

Član 6.

U članu 16. stav 4. reči: „investicionih fondova koji” zamenjuju se rečima: „pravnih lica koja”.

Član 7.

U članu 18. posle tačke 4) dodaje se tačka 5) koja glasi:

„5) za slučaj potrebe za pomoći i negom drugog lica - pravo na novčanu naknadu za pomoć i negu drugog lica."

Član 8.

U članu 19. tačka 2) broj: „35” zamenjuje se brojem: „38”, a reči: „53 godine” zamenjuju se rečima: „58 godina”.

Član 9.

U članu 20. stav 1. tačka 1) reči: „svake tri godine provedene” zamenjuju se rečima: „svakih pet godina provedenih”.

U tački 2) reči: „svake dve godine i šest meseci provedenih” zamenjuju se rečima: „svake četiri godine provedene”.

U tački 3) reč: „dve” zamenjuje se rečju: „tri”.

U stavu 2. reči: „53 godine” zamenjuju se rečima: „55 godina”.

Član 10.

U članu 21. posle reči: „sposobnosti” dodaju se zapeta i reči: „odnosno kad kod profesionalnog vojnog lica nastane potpuni gubitak sposobnosti za profesionalnu vojnu službu,”.

Član 11.

U članu 27. stav 1. tačka 1) reči: „invalidsku penziju” zamenjuju se rečima: „starosnu ili invalidsku penziju”.

Član 12.

Posle člana 28. dodaje se član 28a koji glasi:

„Član 28a

Ako je umrli osiguranik ili umrli korisnik starosne ili invalidske penzije u trenutku zaključenja braka navršio godine života iz člana 19. tačka 1) ovog zakona, bračni drug može steći pravo na porodičnu penziju pod uslovom da imaju zajedničko dete ili da je brak trajao najmanje dve godine."

Član 13.

U članu 29. stav 1. tačka 1) reči: „50 godina” zamenjuju se rečima: „53 godine”.

St. 2. i 3. menjaju se i glase:

„Udova koja do smrti bračnog druga nije navršila 53 godine života, ali je navršila 45 godina života, stiče pravo na porodičnu penziju kad navrši 53 godine života.

Udova koja u toku trajanja prava na porodičnu penziju stečenog na način iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana navrši 53 godine života, trajno zadržava pravo na porodičnu penziju. Udova kojoj pravo na porodičnu penziju prestane pre navršenih 53, ali posle navršenih 45 godina života može ponovo ostvariti pravo kad navrši 53 godine života.”

Član 14.

U članu 30. stav 1. tačka 1) broj: „55” zamenjuje se brojem: „58”.

Stav 2. menja se i glasi:

„Udovac koji u toku trajanja prava na porodičnu penziju stečenog na način iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana navrši 58 godina života, trajno zadržava pravo na porodičnu penziju.”

Član 15.

Posle člana 30. dodaje se član 30a koji glasi:

„Član 30a

Bračni drug profesionalnog vojnog lica prema propisima o Vojsci Srbije koje je poginulo za vreme dejstava, pravo na porodičnu penziju stiče bez obzira na propisane godine života, pod uslovom da nije ponovo sklopio brak, odnosno, ako ima decu, da su deca završila školovanje.”

Član 16.

U članu 31. stav 2. tačka 2) menja se i glasi:

„2) 26 godina života, ako pohađa visokoškolsku ustanovu.”

Tačka 3) briše se.

U stavu 5. reči: „tač. 1) do 3)” zamenjuju se rečima: „ovog člana”.

Član 17.

U članu 32. stav 2. posle reči: „roditeljski dodatak,” dodaju se reči: „materijalno obezbeđenje porodice, porodična penzija ostvarena po drugom roditelju,”.

Član 18.

U članu 41. reči: „izvrši sahranu” zamenjuju se rečima: „je snosilo troškove sahrane”.

Član 19.

Posle člana 41. dodaje se odeljak 5a i član 41a koji glase:

„5a Pravo na novčanu naknadu za pomoć i negu drugog lica

Član 41a

Pravo na novčanu naknadu za pomoć i negu drugog lica, ima osiguranik i korisnik penzije, kome je zbog prirode i težine stanja povrede ili bolesti utvrđena potreba za pomoći i negom za obavljanje radnji radi zadovoljavanja osnovnih životnih potreba.

Potreba za pomoći i negom drugog lica postoji kod lica iz stava 1. ovog člana koje je nepokretno, ili koje zbog težine i prirode trajnih bolesti i bolesnog stanja nije sposobno da se samostalno kreće ni u okviru stana uz upotrebu odgovarajućih pomagala, niti da se samo hrani, svlači, oblači i da održava osnovnu ličnu higijenu, kod slepog lica koje je izgubilo osećaj svetlosti sa tačnom projekcijom i kod lica koje postiže vid sa korekcijom do 0,05."

Član 20.

Član 42. menja se i glasi:

„Osiguranici - zaposleni koji rade na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem i koji mogu pod posebnim uslovima ostvariti pravo na penziju jesu:

1) policijski službenici - uniformisana ovlašćena službena lica i policijski službenici koji rade na posebno složenim, specifičnim, odnosno operativnim poslovima;

2) zaposleni u Ministarstvu spoljnih poslova koji rade na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem;

3) pripadnici Bezbednosno-informativne agencije, pripadnici Vojnobezbednosne agencije i Vojnoobaveštajne agencije;

4) zaposleni u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija koji rade na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem (u daljem tekstu: zaposleni u Upravi);

5) ovlašćena službena lica Poreske policije u smislu propisa o poreskoj administraciji;

6) profesionalna vojna lica prema propisima o Vojsci Srbije;

7) ostali policijski službenici koji rade na radnim mestima, odnosno poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem."

Član 21.

U članu 43. stav 1. menja se i glasi:

„Osiguranik iz člana 42. tač. 1) do 6) ovog zakona, kome prestane zaposlenje s pravom na penziju pre ispunjenja uslova iz člana 19. ovog zakona, stiče pravo na starosnu penziju ako je navršio najmanje 55 godina života i 25 godina staža osiguranja, od čega najmanje 15 godina efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, u organu iz člana 42. ovog zakona."

Posle stava 2. dodaju se st. 3. do 5. koji glase:

„Osiguranik iz člana 42. tačka 7) ovog zakona, kome prestane zaposlenje s pravom na penziju pre ispunjenja uslova iz člana 19. ovog zakona, stiče pravo na starosnu penziju ako je navršio najmanje 60 godina života i 25 godina staža osiguranja, od čega najmanje 15 godina efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, u organu iz člana 42. ovog zakona."

Izuzetno od stava 1. ovog člana, i člana 19. ovog zakona, profesionalno vojno lice stiče pravo na starosnu penziju i to:

1) podoficir i oficir do čina pukovnika kad navrší 40 godina penzijskog staža i najmanje 53 godine života;

2) oficir čina pukovnika kad navrší 40 godina penzijskog staža i najmanje 54 godine života.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, i člana 19. ovog zakona, policijski službenici - pripadnici specijalnih jedinica policije, pripadnici Bezbednosno-informativne agencije, pripadnici Vojnobezbednosne agencije i Vojnoobaveštajne agencije koji rade na posebno složenim, specifičnim, odnosno operativnim poslovima, stiču pravo na starosnu penziju kad navršé najmanje 53 godine života i 20 godina efektivno provedenih na tim poslovima."

Član 22.

U članu 51. posle reči: „za penzijsko i invalidsko osiguranje” tačka se zamenjuje zapetom i dodaju se reči: „u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje."

Član 23.

U članu 55. stav 2. menja se i glasi:

„Zaposlenom u Ministarstvu unutrašnjih poslova, pripadniku Bezbednosno-informativne agencije, pripadniku Vojnobezbednosne i Vojnoobaveštajne agencije, zaposlenom u organu nadležnom za spoljne poslove koji radi na određenim poslovima pod posebnim uslovima, profesionalnom vojnom licu prema propisima o Vojski Srbije, zaposlenom u Upravi, ovlašćenom službenom licu Poreske policije u smislu propisa o poreskoj administraciji, svakih 12 meseci efektivno provedenih na tim poslovima računa se najviše kao 16 meseci staža osiguranja u zavisnosti od težine ovih poslova, pod uslovima iz člana 54. ovog zakona."

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Izuzetno od stava 2. ovog člana, nadležni ministar utvrđuje radna mesta i poslove na kojima se zaposlenom u Ministarstvu unutrašnjih poslova, civilnom licu na službi u Vojski Srbije i profesionalnom vojnom licu prema propisima o Vojski Srbije, svakih 12 meseci efektivno provedenih na tim poslovima računa kao 18 meseci staža osiguranja, sporazumno sa ministrom nadležnim za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja."

U dosadašnjem stavu 3. koji postaje stav 4. reči: „i 2." zamenjuju se rečima: „do 3."

Član 24.

Član 66. menja se i glasi:

„Osiguraniku kome se ne mogu utvrditi godišnji lični koeficijenti ni za jednu kalendarsku godinu, u smislu člana 63. stav 1. ovog zakona, godišnji lični koeficijent iznosi jedan.

Osiguraniku za koga u matičnoj evidenciji nisu utvrđeni podaci o zaradi, naknadi zarade, odnosno osnovici osiguranja za pojedine kalendarske godine za izračunavanje godišnjeg ličnog koeficijenta uzima se:

1) za period od 1. januara 1970. godine do 31. decembra 1992. godine - prosečna godišnja neto zarada zaposlenih u Republici Srbiji;

2) za period od 1. januara 1994. godine do 31. decembra 1998. godine - iznos garantovane zarade;

3) za period od 1. januara 1999. godine do 31. avgusta 2004. godine - iznos najniže osnovice osiguranja za I i II stepen stručnosti;

4) za period od 1. septembra 2004. godine - iznos najniže mesečne osnovice doprinosa.

Osiguraniku iz stava 2. ovog člana, koji nema utvrđen staž osiguranja za celu kalendarsku godinu, godišnji lični koeficijent utvrđuje se srazmerno stažu osiguranja navršenom u toj kalendarskoj godini."

Član 25.

U članu 69. st. 1. i 4. procenat: „15%" zamenjuje se procentom: „6%".

U stavu 3. u uvodnoj rečenici posle reči: „staža" dodaju se reči: „od dana prestanka osiguranja, odnosno ukoliko je osiguranje prestalo pre dana utvrđene invalidnosti".

Član 26.

U članu 71. posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Porodična penzija iz člana 15. ovog zakona određuje se u iznosu od 100% penzije koja bi osiguraniku pripadala u času smrti."

Član 27.

Posle člana 75. dodaju se odeljak 4a i član 75a koji glase:

„4a Novčana naknada za pomoć i negu drugog lica

Član 75a

Visina novčane naknade za pomoć i negu drugog lica određuje se u visini iznosa usklađene novčane naknade za pomoć i negu zatečenih korisnika ovog prava u osiguranju zaposlenih."

Član 28.

Član 76. menja se i glasi:

„Najniži iznos penzije pripada osiguraniku koji ostvari pravo na starosnu, odnosno invalidsku penziju ako mu je ta penzija manja od iznosa penzije utvrđene po odredbama ovog člana.

Najniži iznos penzije u osiguranju zaposlenih i u osiguranju samostalnih delatnosti vanredno se usklađuje od 1. januara 2011. godine za procenat kojim se obezbeđuje da učešće najnižeg iznosa penzije za januar 2011. godine u prosečnoj zaradi bez poreza i doprinosa zaposlenih na teritoriji Republike Srbije u 2010. godini bude veće za jedan procentni poen u odnosu na učešće najnižeg iznosa penzije isplaćene za 2010. godinu u prosečnoj zaradi bez poreza i doprinosa zaposlenih na teritoriji Republike Srbije u 2010. godini. Ovako usklađen iznos dalje se usklađuje u skladu sa ovim zakonom.

Najniži iznos starosne, odnosno invalidske penzije za osiguranike poljoprivrednike utvrđuje se u iznosu od 9.000 dinara na dan 1. januara 2011. godine. Ovako utvrđen najniži iznos penzije dalje se usklađuje na način na koji se usklađuju penzije, u skladu sa ovim zakonom.

Ako osiguranik ima navršen staž osiguranja po različitim osnovama, najniži iznos penzije za osiguranike poljoprivrednike utvrđuje se kada je pretežan staž osiguranja navršen u osiguranju poljoprivrednika.

Ako najniži iznos penzije iz stava 1. ovog člana isplaćene u osiguranju zaposlenih za prethodnu godinu iznosi manje od 27% od iznosa prosečne zarade zaposlenih bez poreza i doprinosa na teritoriji Republike u prethodnoj godini, za korisnike u osiguranju zaposlenih i u osiguranju samostalnih delatnosti najniži iznos penzije vanredno se usklađuje od 1. januara tekuće godine za procenat kojim se obezbeđuje da se najniži iznos penzije za prethodnu godinu dovede na nivo od 27% prosečne zarade bez poreza i doprinosa u prethodnoj godini."

Član 29.

U članu 77. reči: „najniži iznos penzije” zamenjuju se rečima: „iznos u visini razlike do najnižeg iznosa penzije”, a reči: „donošenja rešenja” zamenjuju se rečima: „ostvarivanja prava”.

Član 30.

U članu 78. reč: „četiri” zamenjuje se brojem: „3,8”.

Član 31.

U članu 79. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Izuzetno od člana 63. stav 1, člana 64. st. 2 i 3. i člana 65. ovog zakona, osiguraniku iz člana 43. ovog zakona, za izračunavanje godišnjeg ličnog koeficijenta ne uzima se period od 1. januara 1970. godine već period od 1. januara 1996. godine.”

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3. u kome se reči: „stava 1.” zamenjuju rečima: „st. 1. i 2.”.

Posle stava 3. dodaje se stav 4. koji glasi:

„Na način iz stava 2. ovog člana utvrđuje se godišnji lični koeficijent i za druge zaposlene u Ministarstvu unutrašnjih poslova, pripadnike Bezbednosno-informativne agencije, pripadnike Vojnobezbednosne i Vojnoobaveštajne agencije pod uslovom da u tom organu imaju navršenih najmanje 20 godina staža osiguranja.”

Dosadašnji stav 3. postaje stav 5. u kome se reči: „i 2.” zamenjuju rečima: „do 4.”.

Član 32.

Naziv glave IX. menja se i glasi:

„IX. Usklađivanje penzije i novčane naknade”

Član 33.

Član 80. menja se i glasi:

„Penzija se od 1. aprila tekuće godine usklađuje sa kretanjem potrošačkih cena na teritoriji Republike Srbije u prethodnih šest meseci.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako bruto domaći proizvod u prethodnoj kalendarskoj godini realno poraste iznad 4%, penzija se usklađuje od 1. aprila tekuće godine u procentu koji predstavlja zbir procenta rasta, odnosno pada potrošačkih cena na teritoriji Republike Srbije u prethodnih šest meseci i procenta koji predstavlja

razliku između realne stope rasta bruto domaćeg proizvoda u prethodnoj kalendarskoj godini i stope od 4%.

Penzija se od 1. oktobra tekuće godine usklađuje sa kretanjem potrošačkih cena na teritoriji Republike Srbije u prethodnih šest meseci.

Isplata usklađene penzije teče od isplate aprilske odnosno oktobarske penzije.

Usklađivanje penzije vrši se na osnovu podataka republičkog organa nadležnog za poslove statistike o kretanju potrošačkih cena za period oktobar prethodne godine - mart tekuće godine, odnosno za period april -septembar tekuće godine, kao i o kretanju bruto domaćeg proizvoda.”

Član 34.

Član 81. menja se i glasi:

„Novčane naknade usklađuju se na način predviđen za usklađivanje penzija.”

Član 35.

Posle člana 82. dodaje se član 82a koji glasi:

„Član 82a

Pravo na starosnu penziju ostvaruje se posle prestanka osiguranja.

Prestankom osiguranja u smislu stava 1. ovog člana smatra se i raniji prestanak osiguranja, ako se lice u trenutku podnošenja zahteva nalazi u osiguranju, ako su uslovi za sticanje prava na starosnu penziju isti u trenutku podnošenja zahteva i ranijeg prestanka osiguranja.

Prestankom osiguranja u smislu stava 1. ovog člana za osiguranika koji istovremeno ispunjava uslove za osiguranje po više osnova smatra se prestanak osiguranja po osnovu koga je prioriteto osiguran u skladu sa članom 10. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, osiguranici iz člana 12. stav 1. tačka 1) ovog zakona koji obavljaju delatnost u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad privatnih preduzetnika, pravo na starosnu penziju mogu ostvariti ispunjenjem uslova za sticanje prava na starosnu penziju.”

Član 36.

U članu 93. stav 1. posle reči: „utvrđivanje postojanja invalidnosti, telesnog oštećenja,” dodaju se reči: „potrebe za pomoći i negom drugog lica”, a posle reči: „fond” dodaje se reč: „rešenjem”.

Član 37.

Član 94. menja se i glasi:

„Postupak za ostvarivanje prava po osnovu invalidnosti pokreće se na zahtev osiguranika na osnovu predloga za utvrđivanje invalidnosti, u skladu sa opštim aktom fonda.

Predlog iz stava 1. ovog člana daje izabrani lekar, u skladu sa zakonom.”

Član 38.

Posle člana 94. dodaje se član 94a koji glasi:

„Član 94a

Ako je osiguranik, u toku privremene sprečenosti za rad, podneo zahtev za pokretanje postupka za ostvarivanje prava po osnovu invalidnosti, ili je od strane izabranog lekara, odnosno lekarske komisije, u skladu sa zakonom, upućen na ocenu radne sposobnosti, Fond obezbeđuje sredstva za isplatu naknade zarade zbog privremene sprečenosti za rad počev od 61. dana od dana pokretanja postupka, ukoliko je utvrđen gubitak radne sposobnosti.”

Član 39.

U članu 95. posle reči: „oštećenje” dodaju se reči: „i prava na novčanu naknadu za pomoć i negu drugog lica”.

Član 40.

U članu 97. posle reči: „invalidnosti” dodaje se zapeta a reči: „i telesnog oštećenja” zamenjuju se rečima: „telesnog oštećenja i potrebe za pomoći i negom drugog lica.”

Član 41.

U članu 106. reči: „Vrhovni sud Srbije” zamenjuju se rečima: „Vrhovni kasacioni sud”.

Član 42.

Član 107. briše se.

Član 43.

U članu 108. posle stava 1. dodaju se st. 2. do 4. koji glase:

„Korisnik penzije i novčane naknade može da ovlasti drugo lice da u njegovo ime prima penziju ili novčanu naknadu.

Ovlašćenje iz stava 2. ovog člana važi najduže 12 meseci od dana njegovog izdavanja i može se produžiti.

Korisnik penzije i novčane naknade dužan je da, na zahtev Fonda, dostavi uverenje o životu.”

Član 44.

Član 109. menja se i glasi:

„Fond je dužan da korisniku prava isplaćuje iznose koji mu pripadaju u mestu njegovog prebivališta u Republici Srbiji.”

Član 45.

U članu 117. posle stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

„Korisniku porodične penzije, koji stekne svojstvo osiguranika po osnovu člana 11. tač. 9) i 10) i člana 12. stav 1. tačka 3) ovog zakona, obustavlja se isplata porodične penzije, nakon utvrđivanja staža osiguranja za period utvrđenog staža osiguranja.

Izuzetno od st. 2. i 3. ovog člana, korisniku porodične penzije ne obustavlja se isplata porodične penzije u slučaju kada je ostvario ugovorenu naknadu na mesečnom nivou u iznosu nižem od 50% najniže osnovice u osiguranju zaposlenih, važeće u momentu uplate doprinosa.”

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 5. i 6.

Član 46.

U članu 123. reči: „novčane naknade za telesno oštećenje” zamenjuju se rečima: „novčanih naknada”.

Član 47.

Član 124. menja se i glasi:

„Fond isplaćuje penziju, odnosno novčanu naknadu korisniku prava koji ima prebivalište u inostranstvu, u skladu sa međunarodnim ugovorom, odnosno pod uslovom reciprociteta.”

Član 48.

Posle člana 124. dodaje se član 124a koji glasi:

„Član 124a

Pravo na novčanu naknadu za pomoć i negu drugog lica ne može se ostvariti ako se pravo na takvu novčanu naknadu ostvaruje po drugom osnovu.”

Član 49.

U članu 126. stav 3. posle reči: „podataka” dodaju se zapeta i reči:

„odnosno u elektronskoj formi, u skladu sa zakonom.”

Član 50.

U članu 131. stav 2. reč: „fonda” zamenjuje se rečima: „kategorije osiguranika”.

Član 51.

U članu 132. tačka 7) briše se.

Posle stava 1. dodaju se st. 2. i 3. koji glase:

„Izuzetno od stava 1. tačka 2) ovog člana, ukoliko nadležni organ opštinske uprave ne podnese prijavu na osiguranje, odjavu osiguranja, prijavu promene tih podataka u roku iz člana 144. ovog zakona, Fond po službenoj dužnosti:

1) sačinjava prijavu na osiguranje, odjavu osiguranja, kao i prijavu promene podataka o osiguranju za osiguranike poljoprivrednike na osnovu podataka iz javnih isprava i evidenciji organa nadležnog za vođenje katastra nepokretnosti, organa nadležnog za utvrđivanje poreza na katastarski prihod od poljoprivredne delatnosti, organa nadležnog za vođenje registra poljoprivrednih gazdinstava i opštinskog organa uprave.

Fond po službenoj dužnosti:

1) sačinjava prijavu podataka o utvrđenom stažu osiguranja, zaradi, naknadama zarade, osnovicama osiguranja, ugovorenim naknadama i drugim naknadama koje služe za utvrđivanje godišnjeg ličnog koeficijenta i visini uplaćenog doprinosa - za osiguranike koji sami plaćaju doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, u slučaju kada je obveznik podnošenja ne podnese u roku iz člana 144. ovog zakona;

2) vodi posebnu evidenciju o uplati doprinosa po osnovu ugovorene naknade, odnosno naknade po osnovu ugovora o dopunskom radu i visini te naknade.”

Član 52.

U članu 137. posle stava 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:

„Izuzetno od stava 5. ovog člana, Fond sačinjava prijavu na osiguranje kada je ne može podneti obveznik podnošenja prijave.”

Dosadašnji stav 6. postaje stav 7. u kome se reči: „st. 1. do 5.” zamenjuju rečima: „st. 1. do 6.”.

Član 53.

U članu 138. stav 1. posle reči: „ovim zakonom” dodaju se reči: „i opštim aktom Fonda.”

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Na akt iz stava 1. ovog člana saglasnost daje Vlada.”

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Član 54.

U članu 139. stav 1. posle tačke 1) dodaje se tačka 1a) koja glasi:

„1a) izuzetno od tačke 1) ovog člana za osiguranike zaposlene iz člana 11. tačka 2a) ovog zakona - prema sedištu poslodavca; ”.

U tački 5) posle reči: „delatnosti” dodaju se zapeta i reči: „prema sedištu organa nadležnog za vođenje registra poljoprivrednih gazdinstava.”

Član 55.

U članu 144. stav 1. tač. 1), 2) i 4) reč: „osam” zamenjuje se rečju: „tri”.

Član 56.

U članu 147. stav 1. menja se i glasi:

„Umesto originalnih prijava podataka mogu se čuvati prijave snimljene na mikrofilmovima, odnosno sredstvima za elektronsku obradu podataka (magnetni mediji i sl.) ili u elektronskoj formi u skladu sa zakonom”.

Član 57.

U članu 160. stav 1. tačka 5) reči: „godišnji obračun” zamenjuju se rečima: „završni račun”.

Posle tačke 5) dodaje se tačka 5a) koja glasi:

„5a) usvaja izveštaj o radu i izveštaj o finansijskom poslovanju;”.

Stav 5. menja se i glasi:

„Upravni odbor podnosi Vladi izveštaj o radu i izveštaj o finansijskom poslovanju Fonda za prethodnu godinu najkasnije mesec dana od dana donošenja odluke o završnom računu.”

Član 58.

U članu 166. stav 2. menja se i glasi:

„Nadzorni odbor najmanje jednom godišnje, podnosi izveštaj o izvršenom nadzoru nad finansijskim poslovanjem Fonda Upravnom odboru Fonda i Vladi.”

Stav 3. briše se.

Član 59.

U članu 169. stav 1. u uvodnoj rečenici posle reči: „prihod” dodaju se reči: „i primanja”.

Posle tačke 7) dodaje se tačka 7a) koja glasi:

„7a) budžeta za obaveze Republike Srbije utvrđene zakonom;”

Član 60.

U članu 171. stav 1. tačka 2) menja se i glasi:

„2) tekuće rashode, izdatke za nefinansijsku imovinu i otplatu glavnice i nabavku finansijske imovine;”.

Član 61.

U članu 208. posle stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„Fond donosi rešenje o utvrđivanju preplaćenog iznosa penzija u kojem navodi visinu preplaćenog iznosa i način za povraćaj istog.

Fond može doneti rešenje da preplaćeni iznos bude nadoknađen obustavom do 1/3 mesečnog iznosa penzije sve dok se na taj način ne izmiri utvrđen preplaćen iznos penzija, ako se Fond i korisnik penzije sporazumeju o takvom načinu povraćaja preplaćenih iznosa penzija.”

Dosadašnji st. 2. do 4. postaju st. 4. do 6.

Član 62.

U članu 225. posle reči: „nezavisno od njegove volje” dodaju se reči: „odnosno bez njegove krivice”.

Član 63.

U članu 226. stav 2. posle reči: „nezavisno od volje osiguranika” dodaju se reči: „odnosno bez njegove krivice”.

Član 64.

U članu 238. posle stava 2. dodaje novi stav 3. koji glasi:

„Podaci o penzijskom stažu koji je osiguranik iz člana 43. ovog zakona navršio do 31. decembra 1995. godine, kao i podaci o promenama tih podataka, unose se u matičnu evidenciju o osiguranicima na osnovu prijave podataka o penzijskom stažu.”

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 65.

Član 244. briše se.

Član 66.

Član 245. menja se i glasi:

„Pravo na naknadu za nabavku specijalnih pomagala za čitanje i pisanje - reproduktor, Brajevu pisaću mašinu i druga elektronska odnosno digitalna pomagala osiguranik, korisnik penzije - slepo lice i slepo dete osiguranika, do donošenja odgovarajućih propisa, ostvaruje pod uslovima utvrđenim propisima, koji su važili od dana početka primene ovog zakona.”

Član 67.

Član 258. briše se.

Prelazne odredbe

Član 68.

Poljoprivrednici koji su, do dana početka primene ovog zakona, stekli svojstvo osiguranika u skladu sa Zakonom, obavezno su osigurani i prema ovom zakonu od dana njegovog stupanja na snagu.

Poljoprivrednici koji, do dana stupanja na snagu ovog zakona, nisu stekli svojstvo osiguranika, u skladu sa Zakonom, a nemaju navršenih 50 (muškarac), odnosno 45 (žena) godina života, obavezno su osigurani prema ovom zakonu, od dana njegovog stupanja na snagu.

Osiguranici kojima prestane svojstvo osiguranika po osnovu zaposlenja, odnosno obavljanja samostalne delatnosti posle stupanja na snagu ovog zakona, a otpočinu da se bave poljoprivredom, obavezno su osigurani prema ovom zakonu, od dana početka obavljanja te delatnosti, ako nisu stariji od 65 (muškarac), odnosno 60 (žena) godina života.

Član 69.

Izuzetno od člana 8. ovog zakona, pravo na starosnu penziju osiguranik stiže kad navrši:

1) u 2011. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 53 godine i četiri meseca života (muškarac), odnosno 35 godina staža osiguranja i najmanje 53 godine života (žena);

2) u 2012. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 53 godine i osam meseci života (muškarac), odnosno 35 godina staža osiguranja i najmanje 53 godine života (žena);

3) u 2013. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 54 godine života (muškarac), odnosno 35 godina i četiri meseca staža osiguranja i najmanje 53 godine i četiri meseca života (žena);

4) u 2014. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 54 godine i četiri meseca života (muškarac), odnosno 35 godina i osam meseci staža osiguranja i najmanje 53 godine i osam meseci života (žena);

5) u 2015. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 54 godine i osam meseci života (muškarac), odnosno 36 godina staža osiguranja i najmanje 54 godine života (žena);

6) u 2016. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 55 godina života (muškarac), odnosno 36 godina i četiri meseca staža osiguranja i 54 godine i šest meseci života (žena);

7) u 2017. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 55 godina i četiri meseca života (muškarac), odnosno 36 godina i osam meseci staža osiguranja i najmanje 55 godina života (žena);

8) u 2018. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 55 godina i osam meseci života (muškarac), odnosno 37 godina staža osiguranja i najmanje 55 godina i šest meseci života (žena);

9) u 2019. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 56 godina života (muškarac), odnosno 37 godina i četiri meseca staža osiguranja i najmanje 56 godina života (žena);

10) u 2020. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 56 godina i šest meseci života (muškarac), odnosno 37 godina i osam meseci staža osiguranja i najmanje 56 godina i šest meseci života (žena);

11) u 2021. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 57 godina života (muškarac), odnosno 38 godina staža osiguranja i najmanje 57 godina života (žena);

12) u 2022. godini, 40 godina staža osiguranja i najmanje 57 godina i šest meseci života (muškarac), odnosno 38 godina staža osiguranja i najmanje 57 godina i šest meseci života (žena).

Član 70.

Izuzetno od člana 9. stav 2. ovog zakona, starosna granica može se snižavati najviše do:

- 1) u 2011. godini, 53 godine i četiri meseca života;
- 2) u 2012. godini, 53 godine i osam meseci života;
- 3) u 2013. godini, 54 godine života;
- 4) u 2014. godini, 54 godine i četiri meseca života;
- 5) u 2015. godini, 54 godine i osam meseci života.

Član 71.

Izuzetno od člana 13. ovog zakona, odnosno od člana 29. stav 1. Zakona, pravo na porodičnu penziju udova stiče kad navrši:

- 1) u 2011. godini, 50 godina života;
- 2) u 2012. godini, 50 godina i šest meseci života;
- 3) u 2013. godini, 51 godinu života;
- 4) u 2014. godini, 51 godinu i šest meseci života;
- 5) u 2015. godini, 52 godine života;
- 6) u 2016. godini, 52 godine i šest meseci života.

Izuzetno od člana 13. ovog zakona, odnosno člana 29. stav 2. Zakona, pravo na porodičnu penziju udova, koja je do smrti bračnog druga navršila 45 godina života stiče kad navrši:

- 1) u 2011. godini, 50 godina života;
- 2) u 2012. godini, 50 godina i šest meseci života;
- 3) u 2013. godini, 51 godinu života;
- 4) u 2014. godini, 51 godinu i šest meseci života;
- 5) u 2015. godini, 52 godine života;
- 6) u 2016. godini, 52 godine i šest meseci života.

Izuzetno od člana 13. ovog zakona, odnosno člana 29. stav 3. Zakona, udova koja u toku trajanja prava na porodičnu penziju stečenog na način iz člana 29. stav 1. tač. 2) i 3) Zakona, trajno zadržava pravo na porodičnu penziju i udova kojoj pravo na porodičnu penziju prestane posle navršene 45 godine života može ponovo ostvariti pravo na porodičnu penziju kad navrši:

- 1) u 2011. godini, 50 godina života;
- 2) u 2012. godini, 50 godina i šest meseci života;
- 3) u 2013. godini, 51 godinu života;
- 4) u 2014. godini, 51 godinu i šest meseci života;
- 5) u 2015. godini, 52 godine života;
- 6) u 2016. godini, 52 godine i šest meseci života.

Član 72.

Izuzetno od člana 14. ovog zakona, odnosno člana 30. stav 1. Zakona, pravo na porodičnu penziju udovac stiče kad navrši:

- 1) u 2011. godini, 55 godina života;
- 2) u 2012. godini, 55 godina i šest meseci života;
- 3) u 2013. godini, 56 godina života;
- 4) u 2014. godini, 56 godina i šest meseci života;
- 5) u 2015. godini, 57 godina života;
- 6) u 2016. godini, 57 godina i šest meseci života.

Izuzetno od člana 14. ovog zakona, odnosno člana 30. stav 3. Zakona, udovac koji u toku trajanja prava na porodičnu penziju stečenog na način iz člana 30. stav 1. tač. 2) i 3) Zakona, trajno zadržava pravo na porodičnu penziju kad navrši:

- 1) u 2011. godini, 55 godina života;
- 2) u 2012. godini, 55 godina i šest meseci života;
- 3) u 2013. godini, 56 godina života;
- 4) u 2014. godini, 56 godina i šest meseci života;
- 5) u 2015. godini, 57 godina života;
- 6) u 2016. godini, 57 godina i šest meseci života.

Član 73.

Izuzetno od člana 21. stav 1. ovog zakona, osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kad navrši:

1) u 2011. godini, najmanje 53 godine i dva meseca života i 20 godina i četiri meseca staža osiguranja, od čega najmanje 10 godina i četiri meseca efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem;

2) u 2012. godini, najmanje 53 godine i četiri meseca života i 20 godina i osam meseci staža osiguranja, od čega najmanje 10 godina i osam meseci efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem;

3) u 2013. godini, najmanje 53 godine i šest meseci života i 21 godinu staža osiguranja, od čega najmanje 11 godina efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem;

4) u 2014. godini, najmanje 53 godine i osam meseci života i 21 godinu i četiri meseca staža osiguranja, od čega najmanje 11 godina i četiri meseca efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem;

5) u 2015. godini, najmanje 53 godine i deset meseci života i 21 godinu i osam meseci staža osiguranja, od čega najmanje 11 godina i osam meseci efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem;

6) u 2016. godini, najmanje 54 godine života i 22 godine staža osiguranja od čega najmanje 12 godina efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem;

7) u 2017. godini, najmanje 54 godine i dva meseca života i 22 godine i šest meseci staža osiguranja od čega najmanje 12 godina i šest meseci efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem;

8) u 2018. godini, najmanje 54 godine i četiri meseca života i 23 godine staža osiguranja, od čega najmanje 13 godina efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem;

9) u 2019. godini, najmanje 54 godine i šest meseci života i 23 godine i šest meseci staža osiguranja, od čega najmanje 13 godina i šest meseci efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem;

10) u 2020. godini, najmanje 54 godine i osam meseci života i 24 godine staža osiguranja, od čega najmanje 14 godina efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem;

11) u 2021. godini, najmanje 54 godine i deset meseci života i 24 godine i šest meseci staža osiguranja, od čega najmanje 14 godina i šest meseci efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Izuzetno od člana 21. stav 2. ovog zakona, osiguranik koji navrši 25 godina staža osiguranja, od čega najmanje 15 godina efektivno provedenih na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, u organu iz člana 42. ovog zakona, stiče pravo na starosnu penziju kad navrši:

- 1) u 2011. godini, 55 godina i četiri meseca života;
- 2) u 2012. godini, 55 godina i osam meseci života;
- 3) u 2013. godini, 56 godina života;
- 4) u 2014. godini, 56 godina i četiri meseca života;
- 5) u 2015. godini, 56 godina i osam meseci života;
- 6) u 2016. godini, 57 godina života;
- 7) u 2017. godini, 57 godina i šest meseci života;
- 8) u 2018. godini, 58 godina života;
- 9) u 2019. godini, 58 godina i šest meseci života;
- 10) u 2020. godini, 59 godina života;

11) u 2021. godini, 59 godina i šest meseci života.

Član 74.

Izuzetno od člana 25. stav 1. ovog zakona, osiguraniku ženi uvećava se staž osiguranja za određivanje visine starosne penzije, kao i staž osiguranja i penzijski staž za određivanje visine invalidske penzije, i to:

- 1) u 2011. i 2012. godini, za 15%;
- 2) u 2013. godini, za 14%;
- 3) u 2014. godini, za 13%;
- 4) u 2015. godini, za 12%;
- 5) u 2016. godini, za 11%;
- 6) u 2017. godini, za 10%;
- 7) u 2018. godini, za 9%;
- 8) u 2019. godini, za 8%;
- 9) u 2020. godini, za 7%.

Član 75.

Akt iz člana 23. ovog zakona kojim se utvrđuju radna mesta odnosno poslovi na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, i stepen uvećanja staža osiguranja za zaposlene u Ministarstvu unutrašnjih poslova, pripadnike Bezbednosno-informativne agencije, civilna lica na službi u Vojsci Srbije i profesionalna vojna lica prema propisima o Vojsci Srbije, doneće se najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 76.

Odredbe člana 76. stav 5. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS”, br.34/03, 64/04, 84/04, 85/05, 101/05, 63/06, 5/09 i 107/09), primenjivaće se zaključno sa 31. decembrom 2015. godine.

Član 77.

Izuzetno od člana 33. ovog zakona, penzija će se od 1. decembra 2010. godine uskladiti tako što će se povećati za 2%.

Izuzetno od člana 33. ovog zakona, penzija se usklađuje:

- od 1. aprila 2011. godine sa kretanjem potrošačkih cena na teritoriji Republike Srbije u prethodna tri meseca;
- od 1. oktobra 2011. i od 1. aprila 2012. godine u procentu koji predstavlja zbir procenta rasta, odnosno pada potrošačkih cena na teritoriji Republike Srbije u prethodnih šest meseci i procenta koji predstavlja polovinu realne stope rasta bruto domaćeg proizvoda u prethodnoj kalendarskoj godini ukoliko je taj rast pozitivan.

Član 78.

Penzijski staž na osnovu koga profesionalna vojna lica prema propisima o Vojsci Srbije stiču i ostvaruju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, obuhvata i vreme koje je, kao staž osiguranja i poseban staž, računato u penzijski staž prema propisima koji su se do početka primene ovog zakona primenjivali na profesionalna vojna lica.

Član 79.

Poslove obezbeđivanja i sprovođenja penzijskog i invalidskog osiguranja kao i poslove finansijskog poslovanja koji su bili u nadležnosti Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika, na dan 1. januara 2012. godine preuzeće Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Obezbeđivanje i sprovođenje penzijskog i invalidskog osiguranja iz stava 1. ovog člana, u odnosu na prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja odnosi se na pravo na penziju, pravo na dodatak za pomoć i negu i pravo na novčanu naknadu za telesno oštećenje. Pravom iz penzijskog i invalidskog osiguranja smatra se i pravo na naknadu pogrebnih troškova.

Danom preuzimanja poslova obezbeđivanja i sprovođenja penzijskog i invalidskog osiguranja iz stava 1. ovog člana, Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje preuzeće imovinu, obaveze i zaposlene od Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika, u delu koji se odnosi na poslove penzijskog i invalidskog osiguranja.

Obim i način preuzimanja iz stava 3. ovog člana bliže će se urediti aktom Vlade u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, preuzimanje se ne odnosi na obaveze dospelih a neizmirenih novčanih potraživanja korisnika vojnih penzija, po osnovu delimičnog usklađivanja penzija i novčanih naknada, utvrđenih u članu 193. stav 2. Zakona o Vojsci Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 116/07 i 88/09), a nastalih do stupanja na snagu ovog zakona, za koje će se sredstva obezbediti u budžetu Republike Srbije, u skladu sa zakonom i posebnim aktom Vlade.

Vrednost imovine, obaveza i kapitala proceniće ovlašćeno lice, u skladu sa zakonom.

Član 80.

Sredstva za penzijsko i invalidsko osiguranje profesionalnih vojnih lica prema propisima o Vojsci Srbije obezbeđuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje, kao i u budžetu Republike Srbije, počev od 1. januara 2012. godine.

Član 81.

Član 31. ovog zakona, primenjivaće se od 1. januara 2010. godine za osiguranike iz člana 42. Zakona.

Član 82.

Odredbe čl. 240-260, čl. 262-272, čl. 274. i 275. i čl. 276. i 277, u delu koji se odnosi na penzijsko i invalidsko osiguranje vojnih osiguranika, poglavlja XVI Zakona o Vojsci Jugoslavije („Službeni list SRJ” br.43/94, 28/96, 44/99, 74/99, 3/02 i 37/02 i „Službeni list SCG”, br.7/05 i 44/05), kao i odredbe člana 192. st. 2, 3. i 4. Zakona o Vojsci Srbije („Službeni glasnik RS”, br.116/07, 88/09), primenjivaće se zaključno sa 31. decembrom 2011. godine kada prestaju da važe.

Odredba člana 192. stav 1. Zakona o Vojsci Srbije prestaje da važi sa 31. decembrom 2014. godine.

Član 83.

Član 257. Zakona primenjivaće se i na korisnike koji su penzije ostvarili prema propisima koji su se primenjivali na profesionalna vojna lica zaključno sa 31. decembrom 2011. godine.

Član 84.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. januara 2011. godine, osim odredaba čl. 1, 10, 15, 20, 21, 23, 26, 31, 54. i 64. ovog zakona u delu koji se odnosi na profesionalna vojna lica, koje se primenjuju počev od 1. januara 2012. godine.